

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Den, kdy byl popraven Che Guevara (9. říjen)

AKTIVITA: GV, OV

ANOTACE:

Aktivita pracuje s tématem triček potištěných ideologicky motivovanými obrázky a nápisy, žáci se zamyslí nad motivací potisku i nad tím, za jakých okolností si je oblékáme. Ukazuje, jak často je složitá osobnost Ernesta Guevary objektem využívaným módním průmyslem a vede k zamyšlení nad tím, jak je důležité si promyslet, k čemu se budu být jen prostřednictvím oděvu hlásit. Aktivita (vhodná svým charakterem i na projektový den či na školní soustředění) je variantou metodiky vytvořené autorkou v rámci vzdělávacího semináře Svědectví pamětníků ve výuce pro 21. století pořádaného USC Shoah Foundation v roce 2013.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: dějepis, ZSV, český jazyk a literatura

OV: dějepis, občanská výchova, český jazyk a literatura

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV, OV: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova,

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské

CÍLE:

Žáci:

- jsou schopni nacházet společné znaky v rozličných zobrazeních,
- zamyslí se nad motivací lidí, kteří nosí oděv s ideologicky zabarvenými nápisy či obrázky,
- dokážou efektivně pracovat ve skupině,
- uvědomují si odpovědnost za své postoje a názory a dokážou je stručně zformulovat.

DÉLKA:

domácí příprava + 1 vyučovací hodina + následná domácí práce, ev. práce v hodině

POMŮCKY:

- pracovní listy
- stará bavlněná trička, barvy na látku nebo silné fixy

POSTUP:

- 1) Zadáme žákům domácí práci – pracovní list s tričky odkazujícími ke rwandské genocidě, k holocaustu, ke stalinismu a k vládě Rudých Khmérů v Kambodži, jejich úkolem je odpovědět na otázku, **ke komu odkazují jména na tričkách a s kterými historickými událostmi souvisejí.**

- 2) Na začátku následující hodiny rozdělíme žáky do čtyř skupin, každé zadáme jeden obrázek, ve skupině se shodnou na jasné a stručné formulaci odpovědi.
- 3) Jednotlivé skupiny seznámí ostatní s odpověďmi, ostatní žáci nebo učitel mohou jejich odpovědi doplnit.
- 4) Skupinám zadáme (nadiktujeme, rozdáme na papíru, promítneme) následující otázky:
  - a) *S ohledem na informace, které jste získali, společně promyslete a zformulujte, kdo si taková trička obleče. A co to o něm vypovídá?*
  - b) *Kdo to vyrábí a proč?*
  - c) *Mají komerční firmy nějakou zodpovědnost za morální rozměr zboží, které vyrábějí?*

V následné společné diskusi pravděpodobně dojdou děti k tomu, že jsou dvě základní možnosti:

- a) **Člověk, který ví, co na tričku je – o koho pak jde? K čemu se hlásí?** (Je třeba brát v úvahu i možnost, že to někomu znalému může připadat jako dobrý vtip...)
  - b) **Někdo neznalý – co to o něm vypovídá?** (Že je to povrchní naiva například.)
- 5) Rozdáme PL 2 s obrázky fotbalisty Davida Beckhema v mikině s Adolfem Eichmannem, indické modelky, herečky a Shilpy Shetty v šatech s motivem Che Guevary. Žáci si přečtou krátký text o Beckhamově faux pas a pokusí se odpovědět, čí portrét je na šatech. Ať už Guevaru někdo pozná, nebo ne, odpovědi nekomentujeme a pustíme film Den, kdy byl popraven Che Guevara: <https://www.stream.cz/slavedny/762007-den-kdy-byl-popraven-che-guevara-9-rijen>
- 6) Rozdáme PL 3 pro domácí práce s úkoly:
- a) Tři verze triček s Che Guevarou, žáci zapíšou odpovědi na otázku, kdo si to které tričko vezme na sebe, jaký postoj tím vyjadřuje. (1. Někdo, kdo se hlásí k ideji revoluce, příp. někdo, komu se ChG líbí jako muž; 2. Odpůrce oslavného přístupu k revolucionáři, někdo, kdo jej považuje za zločince; 3. Posměváček, který si tropí legraci z lidí, kteří bez hlubší znalosti podléhají módním ikonám.)
  - b) Vymyslete si nápis, kterým se hlásíte k nějakému postoji či k nějakým hodnotám a který byste byli ochotni nosit napsaný na tričku.

(Je dobré zdůraznit, že nápis by se měl vyjadřovat k okolnímu světu a reflektovat osobní postoje, ale rozhodně nemusí být smrtelně vážný, spisovný či za každou cenu pozitivní, např. punkové „No future“ je zcela legitimním postojem podobně jako třeba nápis „Pikaču mě nemiluje!“)

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Ideálním zakončením aktivity je samozřejmě výroba konkrétních triček, k čemuž stačí staré světlé bavlněné triko +barva a fix na látky. Je něco docela jiného vymyslet si nápis, nebo ho na triko opravdu napsat.

- c) V ideálním případě žáci trička popisují ve škole, představí je ostatním a vysvětlí, proč si ten který nápis zvolili.

Zpracovala Monika Stehlíková: